

Dokument nr. 16

(2008–2009)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling

Årsrapport fra Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling for 2008

Til Stortinget

INNLEDNING

Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling for valgperioden 2005–2009 består av:

Medlemmer

Per Ove Width (FrP), leder
Marit Nybakk (A), nestleder
Tore Nordtun (A)
Jan Petersen (H)
Heikki Holmås (SV)

Varamedlemmer

Eirin Faldet (A)
Sverre Myrli (A)
Jan Arild Ellingsen (FrP)
Alf Ivar Samuelsen (Sp)/
Lars Peder Brekk (Sp)
Hans Olav Syversen (KrF)

Alf Ivar Samuelsen erstattet Lars Peder Brekk 14. oktober 2008 som Senterpartiets medlem av delegasjonen.

Komitévervene er fordelt som følger:

Komité

Faste komité
Politisk komité
Forsvars- og sikkerhetskomiteen
Vitenskaps- og teknologikomiteen
Komité for sivile sikkerhetsdimensjoner
Komité for økonomi og sikkerhet

Medlem

Per Ove Width
Marit Nybakk
Per Ove Width
Heikki Holmås
Hans Olav Syversen
Tore Nordtun

Marit Nybakk
Jan Petersen
Sverre Myrli
Jan Arild Ellingsen
Eirin Faldet
Alf Ivar Samuelsen/
Lars Peder Brekk

GENERELT

NATOs parlamentariske forsamling (NATO PA) er en internasjonal organisasjon for parlamentarikere fra NATOs 26 medlemsland. I tillegg deltar 16 assosierte land og observatører fra ytterligere land og internasjonale organisasjoner. Forsamlingen ble opprettet i 1955 og har sekretariat i Brussel. Den ledes av en president som velges for 2 år. Det har utviklet seg en praksis med rotasjon mellom en nordamerikaner, en europeisk konservativ og en europeisk sosialist.

Forsamlingens formål er å arbeide for å fremme NATOs målsettinger og bidra til større åpenhet om NATOs politikk. Den engasjerer seg på de fleste områder som dekkes av Atlanterhavspakten. Som ledd i arbeidet vedtar forsamlingen anbefalinger rettet til NATOs råd og medlemslandenes regjeringer og nasjonalforsamlinger. NATOs generalsekretær taler ofte under forsamlingens sesjoner og gir skriftlig svar på dens resolusjoner.

Sekretariatsfunksjonen for Stortingets delegasjon til NATOs parlamentariske forsamling ivaretas av Stortingets internasjonale sekretariat. Utenriksdepartementet betaler årlig kontingent til forsamlingen etter anmodning fra Stortinget.

Alle medlemmer av Stortingets delegasjon deltar på forsamlingens arrangementer gjennom året, herunder vår- og høstsesjonene, komitémøter og seminarer. Forsamlingen har et aktivt engasjement overfor nasjonalforsamlinger i ikke-medlemsland for å støtte demokrati og stabilisering. NATO PAs omfattende virksomhet gir mulighet til å styrke Stortingets kontakt med kolleger på begge sider av Atlanteren i samtaler om forsvars- og sikkerhetspolitiske spørsmål, og med partnere og assosierte land.

HOVEDSPØRSMÅL 2008

Det internasjonale engasjementet i Afghanistan hørte også i 2008 til de viktigste temaene som ble diskutert under parlamentarikerforsamlingens to sesjoner i Berlin og Valencia. NATO PA uttrykte uro over sikkerhetssituasjonen i landet, underskuddet på ressurser som begrenset den NATO-ledede internasjonale sikkerhetsstyrken (ISAF) og de nasjonale begrensningene som flere medlemsland la på bruken av sine styrker. Forsamlingen fastslo at medlemslandene hadde en viktig oppgave i å øke forståelsen i hjemlig opinion for deltakelse i alliansens operasjoner. Innsats for å styrke lokale myndigheter, trening av de afghanske sikkerhetsstyrkene, og bekjempelse av korrupsjon og narkotikahandel, var sentrale komponenter for at alliansen og det internasjonale samfunnet skulle lykkes. Videre la NATO PA vekt på behovet for økt samarbeid mellom Afghanistan og Pakistan for å bedre regional stabilitet. Når det gjaldt utviklingspolitiske aspekter ble det særlig pekt på

utfordringene knyttet til manglende sporing av bistandsmidler. Uklarheten rundt hvor mye penge støtte Afghanistan til enhver tid mottok fra det internasjonale samfunnet var svært uheldig.

Diskusjonen berørte også spørsmålet om byrdefordeling i alliansens operasjoner, så vel militært som finansielt. Det såkalte "costs lie where they fall"-systemet førte til uheldige skjevheter og måtte etter forsamlingens syn gjennomgås nøye. På samme tid rådet en forståelse av at en ren matematisk tilnærming heller ikke ville være en god løsning.

Krigen mellom Russland og Georgia i august, NATOs forhold til førstnevnte, og spørsmålet om georgisk medlemskap ble et av de mest diskuterte temaene under høstsesjonen i Valencia. Parlamentarikerforsamlingen ønsket fortsatt dialog med russiske parlamentarikere, men med begrensninger i forhold til tidligere praksis. Det ble vedtatt å utelukke russisk deltakelse i komité- og underkomitéreiser, men fortsatt dialog innen rammen av den parlamentariske komiteen for NATO-Russland. En russisk delegasjon ville også i fortsettelsen bli invitert til vår- og høstsesjonene. NATO PA uttrykte dyp bekymring for Russlands maktbruk i Georgia, og den ga på generelt grunnlag også uttrykk for bekymring for at Russland ville kunne bruke sine energiforsyninger som politisk våpen overfor naboland.

Spørsmålet om georgisk MAP-status (Membership Action Plan) og fremtidig NATO-medlemskap var gjenstand for bred debatt i Valencia. På bakgrunn av et resolusjonsforslag utarbeidet av stortingsrepresentant og visepresident i forsamlingen, Jan Petersen, samlet et flertall av parlamentarikerne seg om en formulering om å henstille NATO til å innvilge MAP-status for Georgia.

Overgangsperioden i Kosovo var også et eget tema. Det var bred enighet om å overlate KFOR-ansvaret til EUs misjon så snart som mulig. Forsamlingen uttrykte også full støtte til videre integrering av Vest-Balkan i euroatlantiske strukturer.

Et underliggende tema i diskusjonene var avklaring av NATOs rolle og behovet for å opprettholde et skille mellom militære og sivile aktører. Nye sikkerhetsutfordringer grep inn i denne diskusjonen, så som piratvirksomhet til sjøs, cyberangrep og energisikkerhet.

John Tanner (USA) ble valgt til ny president under sesjonen i Valencia i november.

NATO PA satte i 2008 i gang arbeidet med parlamentarikerforsamlingens innspill til nytt strategisk konsept for alliansen. Arbeidet ble ledet av visepresident Jan Petersen som konsulterte de enkelte komiteene både under sesjonen i Berlin og i Valencia. Etter planen ville et endelig forslag vedtas våren 2009.

Stortingsrepresentant Sverre Myrli la under høstsesjonen frem en rapport om ikke-medlemmers

bidrag til NATO-operasjoner. Rapporten hadde fokus på australske, svenske og finske bidrag og høstet positiv respons.

I møtet til Den faste komité i Valencia presenterte delegasjonsleder Per Ove Width planene for forsamlingens forestående vårsesjon i Oslo 2009.

Storingsrepresentant Jan Arild Ellingsen hadde vervet som nestleder i Vitenskaps- og teknologikomiteen (valgt i 2007).

Oslo, den 3. februar 2009

Per Ove Width

delegasjonsleder

